

La Comédiathèque

*Prozor
preko puta*

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

**Tekst ove drame dostupan je za besplatno čitanje.
Međutim, za svako javno izvođenje, bilo da ga izvode profesionalne ili
amaterske trupe, neophodna je autorizacija autora.
Da biste stupili u kontakt sa Jean-Pierreom Martinezom i zatražili dozvolu za
izvođenje jednog od njegovih dela:**

<https://comediatheque.net/>
<https://jeanpierremartinez.net/>

Prozor preko puta

Jean-Pierre Martinez

Jedan ostareli romanopisac, na ivici samoubistva, dočekuje u svom domu mladu ženu koja tvrdi da je izgubila mačku. Poseta koja će mu promeniti život...

Likovi:

Aleksandar

Medison

© La Comédiathèque

Dnevna soba u pariskom stanu. Boemska atmosfera. Na malom stolu stara pisaća mašina i nekoliko fascikli. Ulazi Aleksandar, pisac u šezdesetim godinama ili stariji, obučen s promišljenom ležernošću. U ruci drži konopac s omčom. Pogleda ka plafonu, zatim se popne na stolicu, očigledno tražeći mesto gde bi mogao da zakači konopac. Ne nalazeći odgovarajuće mesto, silazi sa stolice. Sedne za sto i duboko uzdahne. Otvori fioku, izvadi paklu cigareta i jednu stavi u usta. Umesto da je zapali, ponovo je odloži na sto i iz fioke izvadi pištolj. Dugo posmatra oružje. Čuje se tiho kucanje na vrata. Izgubljen u mislima, ne primećuje ga. Prisloni cev pištolja na slepoočnicu. Kucanje se ponovi, malo jače. I dalje ne reaguje. Oklijeva da povuče obarač. Zatvara oči... U tom trenutku ispred njega se iznenada pojavi mlada žena. To je Medison, studentkinja, može imati između dvadeset i trideset godina, obučena prilično klasično.

Medison (*vrišti*) – Ne!

Iznenaden, Aleksandar trzne. Skače na noge i uperi pištolj u Medison.

Aleksandar – Još jedan pokret i mrtva si!

Medison – Ne pucajte, molim vas!

Aleksandar – Ruke uvis!

Mlada žena odmah podigne ruke.

Medison – Evo, vidite, nisam naoružana... Sada vas molim, spustite oružje.

Videvši da izgleda bezopasno, Aleksandar spušta pištolj.

Aleksandar – Šta, dođavola, radite ovde? I kako ste uopšte ušli?

Medison – Objasniću vam... Samo da dođem do daha...

Aleksandar – Jeste li vi normalni?! Umalo da dobijem srčani udar!

Medison – Žao mi je, vrata su bila odškrinuta i...

Aleksandar – I vi ste to shvatili kao poziv da uđete kod mene...?

Medison – Ne, ali...

Aleksandar – Šta hoćete? Da me opljačkate? Ovde nema ništa vredno, verujte mi.

Medison – Ja sam vaša komšinica.

Aleksandar – Komšinica iz susednog stana? Tamo živi žena od osamdeset godina...

Medison – Komšinica iz stana preko puta... (*pokazuje ka imaginarno prozoru ka publici*) Taj prozor tamo, to je moj stan.

Aleksandar – Preko puta? Taj stan je godinama bio prazan.

Medison – Više nije.

Aleksandar – Dobro... I?

Medison – Izgubila sam mačku... Niste je slučajno videli...? Ili možda ušli kod vas...? Ako je i on ušao bez poziva...

Aleksandar – Pa, nije, vidite. Vaša mačka je očigledno bolje vaspitana od vas...

Izgleda veoma pogođeno.

Medison – Nestao je pre dva dana. Zalepila sam oglase po celom kvartu sa njegovim imenom i slikom. Niste ih videli?

Aleksandar – Retko izlazim... a takve oglase nikada ne gledam. Uostalom, nisam baš stručnjak za prepoznavanje mačaka...

Napravila je nekoliko koraka po sobi.

Medison – Tofu! Tofu!

Aleksandar – Šta vam je, pobogu?! Što vičete tako?! Jeste li bolesni?!

Medison – Zove se Tofu.

Aleksandar – Vaša mačka se zove Tofu? Vi mene zajebavate...

Medison – Nimalo. Zašto?

Aleksandar – Dobro, vaša mačka se zove Tofu i nije se vratila kući dva dana. Nije to neka tragedija, zar ne?

Medison – Naravno da jeste! Ako ga uskoro ne pronađem, umreće... To je kućna mačka, razumete? Nije stvorena da preživi napolju...

Aleksandar – E, pa to je baš žalosno. U moje vreme, mačke su bile na selu. Ili, u najboljem slučaju, u dvorištima. Lovile su miševе i vraćale se kući tek kada bi ostale praznih šapa, da ih nahranimo, pomazimo i pustimo da spavaju na kauču...

Medison – Da, pa, ova mačka ne jede miševе. Ona je vegetarijanac.

Aleksandar – Molim?!

Medison – Ne jedem meso, i moja mačka takođe.

Aleksandar – A šta onda jede?

Medison – Granule! Granule od povrća, kao ja.

Aleksandar – Vi takođe jedete granule?!

Medison – Ponekad, da. Ali ne jedem mačije granule, naravno.

Aleksandar – Mačka vegetarijanac... Nisam ni znao da tako nešto postoji... Zato se zove Tofu, je l' tako...?

Medison – Da... i zato što je pomalo sav lud.

Aleksandar – I pretpostavljam da je prestanak konzumiranja mesa njegova lična odluka, naravno...?

Medison – U svakom slučaju, nikada se nije žalio.

Aleksandar – A... mislite li da u cirkusima sada i tigrovima i lavovima daju granule s povrćem...?

Medison – Ne znam... U svakom slučaju, ja sam protiv cirkuskih životinja...

Aleksandar – Ali ne i protiv kućnih mačaka...

Medison – Zaključujem da vi nemate kućne ljubimce...

Aleksandar – Ne, ja mrzim koncept kućnog ljubimca. I koncept domestikacije uopšte, da budem iskren. (*sa pretećim izrazom*) Ja sam i dalje divljak...

Nimalo impresionirana, letimično osmotri sobu.

Medison – Dakle, niste videli moju mačku?

Aleksandar – Ne, nisam video vašu vegansku mačku. I ako mi dozvolite, mislim da je ovaj apsurdni razgovor trajao dovoljno dugo.

Ona se odjednom ukoči.

Medison – Ćutite!

Aleksandar – Molim...?

Medison – Niste čuli mjaukanje?

Aleksandar – Mjaukanje? Ne, apsolutno ne. Ali znate, počinjem da ogluvim. Videćete kad budete mojih godina, nije to uvek loša stvar. Pogotovo kad imate bučne komšije...

Medison – Ja ne pravim nikakvu buku, verujte mi. Uostalom, već više od mesec dana živim u stanu tačno preko puta vašeg, a vi ste i dalje mislili da je prazan.

Aleksandar – U redu, nisam primetio vaše prisustvo i voleo bih da tako i ostane. Dakle, ako nemate ništa drugo da mi kažete, predlažem da me pustite da nastavim sa svojim poslovima i da odete da tražite svoju mačku...

Medison – Dobro, neću vas više ometati...

Aleksandar – Hvala.

Ona krene da izađe, ali se predomisli.

Medison – Ali... ne volim da vas ostavim ovako.

Aleksandar – Kako to mislite, ovako...?

Medison – Pa... Kada sam ušla, vi ste upravo...

Aleksandar – Šta...?

Medison – Niste izgledali baš najbolje, zar ne?

Aleksandar – Šta vas navodi da to mislite?

Medison – Imali ste pištolj prislonjen na slepoočnicu.

On pogleda pištolj koji još uvek drži u ruci, iznenađen.

Aleksandar – Ah, to... I?

Medison – Pa... izgledali ste pomalo... depresivno, zar ne?

Aleksandar – Depresivno...? Slušajte, gospođice, kad sam ja bio vaših godina, moto moje generacije bio je: živi brzo, umri mlad i ostavi lep leš, da li vam to nešto znači?

Medison – Džejms Din...

Aleksandar – Jebali smo bez kondoma, vozili motore bez kacige i unosili u sebe sve vrste zabranjenih supstanci, čiji sastav, verujte mi, niko nije poznavao... Pedeset godina kasnije, nekolicina nas staraca koji su preživeli to blagosloveno vreme sada maršira ulicama jer se plaši da se vakciniše... I vi očekujete da ne budem depresivan?

Medison – Razumem...

Aleksandar – Ne verujem, ne... Ali ako budete imali tu nesreću da doživite moje godine, videćete. Starost je brodolom.

Medison – To je citat od De Gola, zar ne?

Aleksandar – Šatobrijan je to rekao pre njega... Ali u pravu ste. Stariti znači preći iz *Buntovnika bez razloga* u *Zapise s one strane groba*.

Medison – To lepo zvuči.

Aleksandar – Da... Problem je što danas mladi već odavno žive kao starci.

Medison – U svim vremenima, mladi su želeli da promene svet, zar ne...?

Aleksandar – Današnji ne žele da promene svet, žele samo da spasu planetu. A ne izgleda baš obećavajuće...

Medison – A vi, jeste li uspeli da promenite svet?

Aleksandar – Ne, ali barem smo se dobro zabavili.

Medison – Ne izgleda mi da se baš mnogo zabavljate ovih dana...

Aleksandar – Očigledno ni vi... Inače ne biste bili u vezi sa mačkom...

Medison – Barem nisam sama...

Aleksandar – I vi stvarno mislite da možete spasiti planetu... tako što hranite tog jadnog mesoždera koji ništa nije tražio, granulama od povrća?

Medison – Ne znam... Ali da bi se promenio svet, prvo treba spasiti planetu, zar ne? Kakvog smisla ima praviti revoluciju na Titaniku?

Aleksandar – Kako god, zavidim svima iz moje generacije koji su umrli pre tridesete. Možete li da zamislite Džimija Hendriksa i Dženis Džoplin u staračkom domu, kako vode raspravu o potencijalnoj opasnosti vakcine, između dve partije scrabblea...? Radije bih umro nego da to doživim...

Medison – Ma hajde, ne govorite tako...

Aleksandar – Nažalost, književnost nije baš rock and roll. A pisci uglavnom umiru u svom krevetu.

Medison – Vi ste pisac?

Aleksandar – To vas se ne tiče... Ni ne znam zašto pričam o svemu ovome s vama, ne poznajem vas... A uostalom, šta još radite ovde?

On vraća pištolj u fioku.

Medison – Mogli ste se povrediti...

Aleksandar – Mogao sam i vas ubiti... Kad neko provali u tuđi stan, uvek rizikuje... Mogao sam se pozvati na samoodbranu, ne bih čak ni bio osuđen... (*Ona deluje kao da joj se zavrtilo u glavi, on to primeti i zabrine se.*) Je li vam dobro?

Medison – Izvinite, proći će... Imate li čašu vode?

On okleva na trenutak.

Aleksandar – Sedite na trenutak, doneću vam.

On izlazi. Čim se udalji, ona oživi i iskoristi priliku da osmotri prostoriju. Uzima sa stola portret žene u okviru i pažljivo ga posmatra. Zatim ga brzo vraća na mesto kada Aleksandar ulazi s čašom vode i pruža joj je.

Medison – Hvala...

Ona uzima čašu i ispija je do dna.

Aleksandar – Bolje?

Medison – Da, hvala...

On se malo trudi da bude ljubazniji.

Aleksandar – Izvinite što vas ovako dočekujem... Nisam više navikao na društvo...

Medison – Znači, i vi živite sami?

Aleksandar – Toliko se vidi?

Medison – Po onome što ste mi upravo rekli, pretpostavljam da nemate ni decu.

Aleksandar – Šta vas navodi da mislite da nemam decu?

Medison – Imate?

Aleksandar – Ne... I kad vidim kakav je danas svet, drago mi je što ih nemam...

Medison – Da...

Aleksandar – Ako želite da spasite planetu, možda bi trebalo početi tako što ćemo prestati da pravimo decu, zar ne?

Medison – Ali... da li ćemo spasiti čovečanstvo tako što ćemo prestati da rađamo ljude?

Aleksandar – A kad pomislim da je Francuska verovatno zemlja u kojoj se najbolje živi na svetu...

Medison – Da, zato sam odlučila da se doselim u vašu zemlju...

Aleksandar – Niste Francuskinja...?

Medison – Zovem se Medison. Amerikanka sam.

Aleksandar – A ipak govorite naš jezik savršeno, bez trunke akcenta...

Medison – Moja baka je bila Francuskinja. Ona me je naučila jeziku Molijera. Došla sam u Pariz da studiram književnost na Sorboni.

Aleksandar – I vi očekujete da poverujem da je čista slučajnost to što vas danas zatičem u svom stanu?

Medison – Vi se zovete Aleksandar, zar ne?

Aleksandar – Kako to znate?

Medison – Videla sam vaše ime na poštanskom sandučetu dole. Aleksandar Delakroa... Jeste li u srodstvu sa...?

Aleksandar – Sa slikarom? Ne, nikako.

Medison – Sa piscem!

Aleksandar – Vi ste Amerikanka i znate za Aleksandra Delakroa... koga se u Francuskoj već niko više ne seća.

Medison – Preterujete... Svi znaju za Aleksandra Delakroa. Njegova slava odavno je prešla granice Francuske. Barem među onima koji se interesuju za književnost. Dakle...?

Aleksandar – Da... To sam ja.

Medison – Ne mogu da verujem! Aleksandar Delakroa, legendarni pisac koji je potpisao nekoliko remek-dela književnosti dvadesetog veka!

Aleksandar – Ako vi tako kažete...

Medison – Tajanstveni pisac koji sada živi kao pustinjač, koji godinama ništa nije objavio i odbija sve intervjue... To ste zaista vi?

Aleksandar – Nešto mi govori da ste to već znali pre nego što ste provalili u moj stan, zar ne?

Ona okleva na trenutak.

Medison – Da, priznajem...

Aleksandar – Dakle, cela ta priča o mački bila je samo izgovor da biste dobili intervju...?

Medison – Što se tiče mačke, to je istina, kunem vam se... Ali istina je i da sam, doselivši se tačno preko puta vas, imala nešto na umu.

Aleksandar – Namerno ste iznajmili stan prekoputa mog samo da biste mogli da me špijunirate?

Medison – Špijuniram vas? Ni najmanje! Ja sam veliki obožavalac vašeg dela. Kad sam stigla u Pariz, pokušala sam da vas kontaktiram. Ali vaš agent mi je poručio da ne želite da vidite nikoga.

Aleksandar – A šta tačno niste razumeli u toj poruci?

Medison – Prešla sam Atlantik u nadi da ću vas upoznati. Tražila sam stan. Onaj prekoputa bio je dostupan i iskoristila sam priliku...

Aleksandar – Vi ste potpuno ludi! Upozoravam vas, ako me ne ostavite na miru, podneću prijavu za uznemiravanje. A uostalom, šta tačno očekujete od mene? Jeste li novinarka?

Medison – Ja sam studentkinja, već sam vam rekla. Master rad sam napisala o vašem delu, u Njujorku. A onda sam odlučila da dođem u Pariz kako bih nastavila istraživanje, jer ovaj grad služi kao kulisa za većinu vaših romana. Znao, za Amerikance, Pariz je najromantičniji grad na svetu.

Aleksandar – I vi mislite da ćete takvim klišeima rasvetliti skrivene poruke mog dela?

Medison – Hoćete li da čujete naslov moje teze?

Aleksandar – Ne.

Medison – „*Figura odsustva u romansijerskom univerzumu Aleksandra Delakroa.*“

Aleksandar – Potpuno ste sve shvatili... Ono što mi se najviše sviđa kod većine ljudi, počevši od vas, jeste njihovo odsustvo. Zato vas sada molim da odete.

Medison – Kada neko ima priliku da proučava živog autora, normalno je da poželi da ga upozna. Da bi ga malo bolje razumeo. A upoznavanjem njegovog života, bolje shvatio njegovo delo.

Aleksandar – To je greška, verujte mi. Najbolje je zadovoljiti se proučavanjem dela, ignorišući sve o njegovom autoru. Mnogi veliki pisci bili su vrlo sitne ličnosti u stvarnom životu. Kad nisu bili potpuni nitkovi. I to važi i za umetnike i za naučnike. Tako to ide. Genijalci retko dobijaju na vrednosti kada ih upoznate... Iako, da budem jasan, ne smatram sebe genijem...

Medison – Razumem vašu skromnost, ali ipak... Ekskluzivni intervju s autorom *Latinskokvartovskih hronika* bio bi vrhunac mog istraživačkog rada.

Aleksandar – Vi ste to čitali?

Medison – Taj roman me je ubedio da dođem u Pariz da studiram. Po meni, to je vaše najbolje delo.

Aleksandar – A ipak, nije ono koje se najbolje prodalo...

Medison – Pretpostavljam da je taj roman u velikoj meri autobiografski.

Aleksandar – Rekao sam vam već... To nema nikakvog značaja za čitaoca...

Medison – A da ne spominjem onaj tajanstveni rukopis na kojem navodno radite godinama...

Aleksandar – Ne pišem ništa. To je mit koji moj izdavač održava kako ne bi potpuno zaboravili na mene i kako bi se moji stari romani još malo prodavali. U svakom slučaju, neću davati nikakav intervju. Ni vama, ni bilo kome drugom. (*Približava joj se s pretećim izrazom.*) Sada, izađite!

Umesto da izađe, ona mu se suprotstavlja.

Medison – Ne!

On deluje iznenađeno njenom odlučnošću.

Aleksandar – Kako to mislite, ne?

Medison – Neću vam dozvoliti da se ubijete pre nego što mi date intervju. Mogla sam preplivati Atlantik da bih ga dobila!

Aleksandar – Vratite se odakle ste došli pedalnim čamcem, ako vam je volja, meni je svejedno...

Ona ponovo deluje kao da će se onesvestiti.

Aleksandar – Već drugi put padate u nesvest predamnom... Previše čitate ljubice, gospođice. Danas, osim u pozorištu, žene više ne padaju u nesvest na svakom koraku čim im nešto ne odgovara...

Medison – Ne foliram, verujte mi.

On deluje neodlučno.

Aleksandar – Hoćete da pozovem hitnu pomoć?

Medison – Ne, ali moram da sednem na trenutak.

Aleksandar – A posle odlazite?

Medison – Obećavam.

Ona seda i pokušava da dođe do daha.

Aleksandar – Već sam vam dao čašu vode... Hoćete i čašu konjaka?

Medison – Pokušavate da me dokrajčite, je l' to?

Aleksandar – Kasno je za to, nažalost. Trebalo je odmah da pucam, mogao bih da se pozovem na samoodbranu. Sad bi to već bilo ubistvo s predumišljajem...

Medison – Zašto uopšte držite pištolj u kući?

Aleksandar – U početku, da bih terao uljeze. Očigledno, nije dovoljno...

Medison – Čak i ako ste pomalo mizantrop, kao mnogi pisci... Svima nam je potrebna neka vrsta društva, zar ne?

Aleksandar – Imam osećaj da ćete mi sad predložiti da nabavim mačku... Hoćete da se rešite svoje, je l' to?

Medison – Ne smeta vam samoća?

Aleksandar – Samoća... To vam je kao kafa... U početku je malo gorka. Onda se naviknete. Posle vam se dopadne. A na kraju, ne možete više bez nje.

Medison – Trebalo bi da napišete zbirku aforizama. Sigurna sam da bi se odlično prodavala.

Aleksandar – A šta znači ne biti sam? Živeti u paru i godinama ponavljati iste banalnosti? Povremeno viđati porodicu ili prijatelje, pazeći da izbegnete sve važne teme koje bi mogle da izazovu sukob? Sretati komšije na stepeništu i pričati o vremenu? Pričati sa svojom mačkom kao da vas razume?

Medison – Kada pišete, ipak se nekome obraćate.

Aleksandar – Zato sam i prestao da pišem.

Medison – Ne verujem vam.

Aleksandar – Ne tražim od vas da mi verujete. Tražim da me ostavite na miru...

Medison – Dakle, nećete mi dati taj intervju?

Aleksandar – Nemam više šta da kažem. Još gore, nemam više nikoga kome bih mogao nešto da kažem. A ima dana kada nemam ni volju da pričam sam sa sobom.

Medison – To je tužno...

Aleksandar – To je život... I na ovaj ili onaj način, moj se bliži kraju...

Medison – Možda i moj...

Aleksandar – Imate četrdeset godina manje od mene. Mogao bih da vam budem otac.

Medison – Ili čak deda.

Aleksandar – Hvala na preciznosti, veoma ljubazno od vas. Kako god, vaš život tek počinje.

Medison – Da... Ali mogao bi se uskoro završiti...

Aleksandar – Šta to treba da znači?

Medison – Imam srčanu bolest. Lekari mi daju još samo nekoliko godina života. Možda samo nekoliko meseci. Zato sam došla u Francusku da ostvarim svoj poslednji san. Da vas upoznam...

On je očigledno potresen njenim rečima.

Aleksandar – Kako to mislite, srčana bolest?

Medison – Rođena sam sa urođenom manom na srcu. Previše je slabo. Može stati u bilo kom trenutku.

Aleksandar – I to je razlog vaših slabosti?

Medison – Pri najmanjem uzbuđenju, moje srce počinje da lupa prebrzo, i može prestati da kuca.

On okleva.

Aleksandar – Nemojte mi reći da ste izmislili ovu priču samo da biste me naterali da vam ne protivrečim... i da pristanem na intervju.

Medison – Nažalost, ne...

Aleksandar – Žao mi je.

Medison – Nije vaša krivica.

Aleksandar – Ne, ali kakva ironija... Ja sam star, nemam više želje ni za čim, razmišljam o tome da okončam sve... A vi ste mladi, imate ceo život pred sobom, i baš vas je izdalo srce...

Medison – Ne mogu ništa da promenim, pa kakva korist od pobune?

Aleksandar – A pritom se još i smejete...

Medison – Kažem sebi da bi meseci koji su mi preostali mogli biti najlepši u mom životu.

Aleksandar – Vaša radost prema životu me deprimira. Nikada ni u šta ne sumnjate?

Medison – Nemam više vremena za sumnju. Zato sam provalila kod vas...

Pauza.

Aleksandar – I zaista nema nikakve nade?

Medison – Ima, transplantacija. Ali prvo treba pronaći donora...

Aleksandar – Mogao bih vam pokloniti svoje srce, ionako mi više ne treba... Ubio bih se i donirao vam svoje organe...

Medison – Bojim se da to nije tako jednostavno. Pogotovo kad je u pitanju srce. Nije kao organi koje imamo u paru. Bubrezi, pluća...

Aleksandar – Testisi...

Medison – Za srce, donor mora biti u stanju moždane smrti...

Aleksandar – Moždana smrt? Ponekad se pitam da li već nisam u tom stanju. Kao i mnogi oko mene...

Medison – Donor mora biti mrtav, srce mu mora biti u dobrom stanju i mora se moći preuzeti vrlo brzo. Nažalost, to se dešava veoma retko. A lista pacijenata koji čekaju transplantaciju je veoma dugačka...

Aleksandar – Kažu da u Kini uzimaju organe od osuđenika na smrt. Mnogo praktičnije, naravno. Prvo se zakazuje datum transplantacije, a zatim se osuđenik pogubi istog dana.

Medison – To je strašno...

Aleksandar – Da, ali na taj način... primalac ima vremena da mirno stigne avionom iz Evrope ili Amerike. Neki čak iskoriste priliku za malo turizma. Naravno, nije besplatno. Ne znam koliko u Kini košta jedno srce. Jeste li se raspitali?

Medison – Ne...

Aleksandar – Lako biste to mogli pronaći na internetu...

Medison – Hvala na savetu.

Aleksandar – Izvinite, ne bih trebao da se šalim s tim... a pogotovo ne s vama. Ali u isto vreme, humor je jedino što nam je ostalo, zar ne?

Medison – Da...

Aleksandar – Iako ono što sam vam upravo rekao nije šala...

Medison – Radije bih umrla nego živela s srcem osuđenika na smrt, čak i vašim... Dakle?

Aleksandar – Dakle šta?

Medison – Hoćete li biti toliko surovi da me pustite da odem, a da ne ostvarim svoj san?

Aleksandar – Vi ste stvarno uporna osoba...

Medison – Smatram to komplimentom.

Aleksandar – A kako da znam da ne lažete?

Medison – Ko bi izmislio ovakvu priču? Samo da bi dobio intervju s piscem kog su svi već zaboravili...

Aleksandar – Konačno priznajete da su svi već zaboravili Aleksandra Delakroa.

Medison – Dakle, pristajete?

Aleksandar – Čim mi pokažete medicinsku dokumentaciju da dokažete da ne lažete.

Medison – Žao mi je, nemam je kod sebe.

Aleksandar – Živite odmah prekoputa... Idite po nju...

Medison – Mislila sam da ćete mi verovati na reč. Priznajem, malo sam razočarana.

Aleksandar – Ako vam dam taj intervju, to je tek početak, verujte mi. Ja sam vrlo razočaravajuća osoba, videćete.

Ona ustaje i osmatra prostoriju. Njen pogled se zaustavlja na staroj pisaćoj mašini.

Medison – Još uvek pišete na mašini?

Aleksandar – Na toj mašini sam napisao sve svoje romane. Ali nemojte pokušavati da me uhvatite u laži. Rekao sam vam da ne pišem godinama.

Medison – Zašto?

Aleksandar – Reči su kao novčanice, ako ih previše pustite u opticaj, izgube vrednost... Pogledajte šta se danas dešava na društvenim mrežama. Svi svakodnevno objavljuju desetine svojih misli i komentara. Inflacija lažnog novca koja je devalvirala onaj pravi. Reči više ništa ne znače.

Medison – Ne možete sprečiti ljude da brbljaju. Nekada su to radili u kafićima, danas na Fejsbuku. Ali veliki pisci će uvek postojati. Kao vi.

Aleksandar – Velike pisce više ne čitamo. Samo ih citiramo. Bez ikakvog reda i smisla. Uvek iste rečenice, ponavljane do besvesti, dok potpuno ne izgube značenje... Kopiraj-nalepi je zamenilo mišljenje... a emotikoni su zamenili osećanja.

Medison – Dozvoljavate li mi da vas citiram u zaključku svoje teze?

Aleksandar – Optužiće me za elitizam. Reći će da smatram da samo odabrana manjina ima pravo da se izrazi, dok ostali treba da čute i slušaju. To nije tačno. Ja mislim da bismo svi trebalo da čutimo.

Medison – Šta predlažete? Minut ćutanja?

Aleksandar – Ne minut. Godinu dana. Vek. Milenijum tišine. Možda bi tada naše reči povratile smisao, nakon ove verbalne dijareje koja je poslednjih godina preplavila društvene mreže.

Medison – Zanimljiva analiza, ali priča se i da ste prestali da pišete zbog slomljenog srca?

Aleksandar – Priča se svašta...

Medison – Ali ni ne poričete...

Aleksandar – To ne znači da je istina...

Ona ponovo uzima fotografiju sa stola.

Medison – Ko je ova žena na slici?

Aleksandar – To vas se ne tiče.

Medison – Lepotica je.

Aleksandar – Čak i ako ste zaista bolesni, to vam ne daje pravo da njuškate po mom privatnom životu.

Medison – Primitila sam taj portret čim sam ušla... I imala sam osećaj da mi je taj lik poznat.

On joj uzima fotografiju, gleda je na trenutak, pa je vraća na mesto.

Aleksandar – To je žena koju sam voleo... pre mnogo godina...

Medison – Dok ste bili hipik?

Aleksandar – Zapravo, nikada nisam bio pravi hipik... Bio sam otvoren za nove ideje. Povremeno sam pušio džoint. Ali sam vodio računa o svom zdravlju i već tada razmišljao o karijeri. Znaite, za pisanje vam je potreban određeni komfor. Da biste postali veliki pisac, ponekad morate ostati mali buržuj...

Medison – A ona?

Aleksandar – Ona je bila slobodna žena. Živela je u trenutku. Dan za danom.

Medison – Gde ste je upoznali?

Aleksandar – Na stepeništu... Živela je u stanu prekoputa. Onom koji vi sada zauzimate. Mada ga je delila sa prijateljima koji su dolazili i odlazili. Ljudi iz celog sveta. Muzičari, umetnici... Taj stan je bio kao ona *Plava kuća* iz pesme Makisma le Forestijea. Vrata su uvek bila otvorena.

Medison – I kao što su vrata bila otvorena, jednog dana je jednostavno otišla. Kao i moja mačka...

Aleksandar – Htela je da obiđe svet. Da doživi nove avanture. Da upozna nove ljude. Tradicionalni par, u to vreme, nije bio naš ideal. Barem ne njen.

Medison – Ali vas je volela...

Aleksandar – Da. Na svoj način, mislim. Iako nije volela samo mene...

Medison – Slobodna ljubav...

Aleksandar – Nismo hteli da ličimo na naše roditelje, i u tome smo bili u pravu. Samo što nismo znali šta drugo da izmislimo. Nešto što bi moglo potrajati... Živeli smo za trenutak. Nismo planirali da ostarimo... I u stvari, oni koji nisu umrli pre tridesete, užasno su ostarili. Jeste li ikada sreli nekog starog bitnika? Verujte mi, nije lep prizor...

Medison – Dakle, pustili ste je da sama nastavi put...

Aleksandar – Nisam mogao da je zadržim... I nisam imao pravo na to. Jednog jutra, samo je otišla...

Medison – Gde?

Aleksandar – U Avganistan. Danas to zvuči neverovatno, ali u to vreme, to je bila omiljena destinacija za hipike. Hašiš se mogao kupiti legalno i bio je jeftin. Sa jednom godinom rada ovde, moglo se živeti godinu dana tamo. A onda, postojala je ta fascinacija Istokom. Iz francuske perspektive, za hipike, Avganistan je bio raj.

Medison – A vi ste ostali...

Aleksandar – Već sam razmišljao o budućnosti... I znao sam da moja budućnost nije u Avganistanu.

Medison – Ipak, mogli ste otići s njom. Iz ljubavi...

Aleksandar – Naravno... I sigurno bi mi dopustila da pođem s njom... Ali njen san nije bio romantično putovanje. Još manje medeni mesec. Azija je bila inicijacijsko putovanje. Koje se delilo s drugima. Daleko od malograđanskih predstava o ljubavi u dvoje...

Medison – Dakle, ostali ste u Parizu... ali nikada je niste zaboravili.

Aleksandar – Nadao sam se da će se jednog dana vratiti... Ili bar da će mi poslati neki znak... Razglednicu... Ali nikada je više nisam video...

Medison – Niste pokušali da je pronađete?

Aleksandar – Internet tada nije postojao... Kada bi neko odlučio da nestane iz vašeg života, zaista bi nestao. A onda su prošle godine...

Medison – Mogli biste sada da pokušate da je pronađete.

Aleksandar – Kakva korist? Možda je danas mrtva. Ili je udata, ima petoro dece i teži sto dvadeset kila.

Medison – Ili je još uvek živa, i dalje lepa žena, i ponekad se seti vas.

Aleksandar – U nedoumici, radije ne želim da znam... i da zadržim sliku one mlade žene sa ove fotografije. Možete li da zamislite taj šok, četrdeset godina kasnije? Sami sebe ne vidimo kako starimo, ali druge... njihovo starenje se itekako primećuje, verujte mi.

Medison – Nisam sigurna da ću ja dočekati starost...

Aleksandar – Izvinite, nisam to trebalo da kažem.

Pauza.

Medison – Niste čuli mjaukanje?

Aleksandar – Ne... I dalje ništa...

Medison – Možda se negde sakrio ovde...

Aleksandar – Nadam se da nije.

Medison – Obećajte mi da ćete se brinuti o mojoj mački ako umrem.

Aleksandar – Ali, nećete vi umreti! A i vaša mačka će sigurno umreti pre vas. Bar mislim... Koliko mačke žive?

Medison – Oko petnaest godina.

Aleksandar – A koliko je star vaš?

Medison – Dve godine.

Aleksandar – Ah, da...

Medison – Dakle? Da li biste ga prihvatili?

Aleksandar – Podsećam vas da sam, kad ste ušli ovde, imao pištolj prislonjen na slepoočnicu.

Medison – Upravo zato, to bi vam dalo razlog da ne izvršite samoubistvo...

Aleksandar – Ako bih morao da hranim mačku granulama od povrća i da mu svaki dan menjam posip, mislite na to?

Medison – Ako biste morali da brinete o nekome, da. Ako bi neko mario za vas, trebao vas, čekao vas kod kuće kad se vratite uveče.

Aleksandar – Čekao me? Gotovo i ne izlazim iz stana, a kamoli uveče...

Medison – Da li ste zaista hteli da okončate život malopre, ili je to bio poziv u pomoć?

Aleksandar – U svakom slučaju, ne sećam se da sam vas pozvao...

Medison – Ipak sam vas nekako čula.

Aleksandar – Istina je, sve teže nalazim razloge za nadu.

Medison – Hoćete da razgovaramo o tome?

Aleksandar – S obzirom na vašu situaciju, imao bih grižu savesti da vam nabrajam razloge svoje depresije.

Medison – Nastaviti da se boriš, iako znaš da je rat već izgubljen... Zar to nije prava hrabrost?

Aleksandar – Nikad nisam rekao da sam hrabar. Voleo bih da jesam, barem upola kao vi.

Medison – Ja nisam hrabra. Nemam izbora, to je sve. Za razliku od vas.

Aleksandar – Ja? Moj jedini izbor je između konopca da se obesim i pištolja da se upucam u glavu...

Medison – U pravu ste... Baš ste depresivni...

Aleksandar – Rekao sam vam, ja sam matori cinik. Ne znam da li je ovo vreme gore od onog kad sam bio mlad. Možda je samo stvar u tome da sada jasnije vidim stvari. A jasnoća, generalno, ne donosi optimizam.

Medison – Znae šta... Sad bih rado popila čašu konjaka.

Aleksandar – Sigurni ste?

Medison – Na kraju krajeva, od nečega se mora umreti.

On sipa dve čaše konjaka. Kucnu se.

Aleksandar – U vaše zdravlje! Izvinjavam se, mislim da sam opet lupio glupost...

Ona se nasmeši. Ispijaju čaše.

Medison – Ovo bi moglo probuditi i mrtve.

Aleksandar – Ne pijem već desetak godina. Nemam pojma koliko dugo je ta flaša ovde... Ali alkohol dobro stari, zar ne? Bolje nego alkoholičari, u svakom slučaju...

Medison – Ipak, ima čudan ukus. Jeste li sigurni da je to konjak?

On pogleda flašu.

Aleksandar – Mislim da jeste... Ali više se ne sećam tačno kakvog je ukusa konjak...

Medison – Volela bih da sam upoznala onog mladića koji ste nekada bili.

Aleksandar – Kojeg mladića?

Medison – Onog koji je voleo ovu ženu sa fotografije. Koji je još imao tu furiju za životom...

Aleksandar – Ne znam da li bi vam se dopao.

Medison – Sigurno je bio pun entuzijazma i nade.

Aleksandar – Pun ambicije, svakako.

Medison – Zar zaista više nemate prijatelje?

Aleksandar – Ne podnosim starce, pa izbegavam koliko god mogu ljude svojih godina. Ne želim da mi stalno neko drži ogledalo pred licem da gledam sopstvenu propast.

Medison – Sigurna sam da nikada niste prestali da pišete, svih ovih godina.

Aleksandar – Zato ste me napili? U nadi da ću vam nešto priznati...

Medison – Pisac je stvoren da piše.

Aleksandar – Dobro, u redu. Nastavio sam da pišem... Ali više ništa neću objaviti...

Medison – Zašto?

Aleksandar – Već sam vam rekao. Više ne pišem da bih bio čitan. Ili možda za neke buduće generacije. Današnjim čitaocima nemam više ništa da kažem.

Medison – Čak ni meni?

Aleksandar – Ne poznajem vas. Šta vas navodi da mislite da imam nešto da vam kažem?

Medison – Možda imamo više toga zajedničkog nego što mislite...

Aleksandar – Osim što smo oboje osuđeni na skorbu smrt?

Medison – Recite mi bar o čemu je vaša knjiga...

On okleva na trenutak.

Aleksandar – To je roman... vrlo ličan.

Medison – Dakle, autobiografski...

Aleksandar – Recimo da je autofikcija, kako se to danas kaže.

Medison – Zato ne želite da ga objavite? Jer je previše ličan?

Aleksandar – Više ga doživljam kao dnevnik. Ne volim egzibicionizam. Ako ga objavim, reći će da sam u starosti postao pisac ljubića...

Medison – Mislila sam da vam je svejedno šta ljudi misle o vama.

Aleksandar – Izgleda da ipak još nisam dostigao taj nivo mudrosti.

Medison – Zato što je to nemoguće.

Aleksandar – Ne gubite vreme pišući tezu o meni. Ne isplati se, verujte mi.

Medison – Meni je važno.

Aleksandar – Ali zašto? Živite svoj život, pobogu! Pogotovo ako može da se završi svakog trenutka... Uostalom, još vam ne verujem, niste mi pokazali nikakav medicinski dosije.

Medison – Ako mi ne verujete, zašto ste ipak pristali da razgovarate sa mnom?

Aleksandar – Pomislio sam da, ako ste izmislili ovakvu priču, morate imati dobar razlog. Koji?

Medison – To je malo komplikovano...

Aleksandar – Dakle, lagali ste. I vaše srce je sasvim u redu.

Medison – Recimo da su moji problemi sa srcem više... simbolične prirode.

Aleksandar – Zašto ste mi to ispričali?

Medison – Da bih vas sažalila, pretpostavljam. Hteli ste da me izbacite...

Aleksandar – Mogu to da uradim i sada...

Medison – Ali nećete.

Aleksandar – A zašto ne bih?

Medison – Zato što vas intrigiram...

Aleksandar – Kažete da su vaši problemi sa srcem simbolični. Mislite... slomljeno srce?

Medison – Na neki način... Kao i vi, patila sam zbog odsustva voljene osobe.

Aleksandar – I kakve to veze ima sa mnom?

Medison – Reći ću vam uskoro, obećavam. Ali pre toga, želela bih da vas zamolim za jednu uslugu.

Aleksandar – Reci pa ćemo videti...

Medison – Želim da pročitam taj rukopis.

Aleksandar – Zašto bih vam ga poverio?

Medison – Zato što, duboko u sebi, želite da ga neko pročita i da vam kaže šta misli. Svaki pisac piše da bi bio čitan... i priznat. Da bi bio voljen...

Aleksandar – Jedina osoba čiju bih ljubav želeo da zadobijem... nestala je iz mog života pre više od četrdeset godina.

Medison – Gde je taj rukopis?

On pokazuje fasciklu na svom stolu.

Aleksandar – Tu je...

Medison – Mogu li da ga vidim?

Ona pruža ruku da ga uzme, ali on je sprečava.

Aleksandar – Ne!

Ona okleva na trenutak. U njenom pogledu bljesne tuga.

Medison – Na kraju, vi ste u pravu. Stvarno ste stari mrgud. Ostavit ću vas da se sažaljevate nad sobom...

Spremna je da ode.

Aleksandar – Sačekajte...

Okleva, a zatim uzima rukopis i pruža joj ga.

Aleksandar – Dozvoljavam vam da ga pročitate, ali pod jednim uslovom.

Medison – Slušam vas.

Aleksandar – Ovaj rukopis ne izlazi iz ove sobe.

Medison – Bojite se da bih mogla da napravim kopiju i objavim ga bez vašeg dopuštenja?

Aleksandar – Prihvatite ili ostavite.

Ona uzima fasciklu i procenjuje njenu težinu u rukama.

Medison – Trebaće mi malo vremena.

Aleksandar – Ne žurim nigde. A vi?

Medison – Ni ja.

Aleksandar – Imam gostinsku sobu, ako želite. Više je ne koristim. Svi moji prijatelji su mrtvi...

Medison – Hvala na gostoprimstvu.

Aleksandar – Ostavit ću vas da čitate...

On izlazi. Ona se udubljuje u čitanje rukopisa.

Mrak.

Madison sedi u fotelji, još uvek zadubljena u čitanje rukopisa. Okreće poslednju stranicu. Zatvara fasciklu i na trenutak ostaje zamišljena. Ustaje i pogleda kroz prozor naspram nje, ka publici. Aleksandar dolazi sa dve šoljice kafe. Jednu spušta ispred nje.

Aleksandar – Izvolite... Samo da vas upozorim, to je beskofeinska. Nemojte računati na nju da vas razbudi.

Madison – Hvala.

Aleksandar – Dakle, niste uspeli da dođete do kraja...

Madison – Upravo sam završila...

Aleksandar – Već? Nemoguće, sigurno ste preskočili stranice...

Madison – Ne, uveravam vas...

Aleksandar deluje pomalo zabrinuto zbog tišine koja sledi.

Aleksandar – Nemojte se osećati obaveznom da mi kažete šta mislite... Pogotovo ako vam se nije dopalo...

Madison – Progutala sam ga od prve do poslednje strane. Nisam sklopila oči cele noći.

Aleksandar – Dobro... To me malo umiruje... Ali nisam mislio da sam napisao roman pun napetosti...

Madison – To je vaša najbolja knjiga. Iz nje izbija ljudskost koja je nedostajala svima ostalima.

Aleksandar – Sad ne znam da li to treba da shvatim kao kompliment... Kad je ostatak mog opusa u pitanju, u svakom slučaju.

Madison – Vaši ostali romani su briljantni. Ovaj je potresan.

Aleksandar – I primetili ste? Tema je sasvim u skladu s temom vaše teze.

Madison – Moja teza...?

Aleksandar – „*Figura odsustva u romanesknom univerzumu Aleksandra Delakroa.*“ Već ste zaboravili?

Madison – Naravno da ne. I u pravu ste. Priča o čoveku koji u dvadesetoj godini bira da živi isključivo sa senkom svoje mladalačke ljubavi...

Aleksandar – Prva ljubav se nikada ne zaboravlja. Jer, u stvari, nostalgija je uvek za mladošću. Za svim onim prvim trenucima... Mora se ostati veran prvoj ljubavi. Čak i ako ne možeš uvek ostati veran prvoj ženi koju si voleo.

Madison – Da, ali to nosi rizik. Rizik da se ostane zarobljen u prošlosti...

Aleksandar – U svakom slučaju, nikada ne treba odustati od svojih snova. Dakle, mislite da bih trebalo da ga objavim?

Madison – Ako vam kažem da da, hoćete li to učiniti?

Aleksandar – Ipak ste vi stručnjak za moje delo.

Madison – Sigurna sam da ovaj roman može ponovo pokrenuti vašu književnu karijeru... Po meni, zaslužuje Gonkura.

Aleksandar – Nemojte preterivati. Cenim što pokušavate da mi podignete moral. Ali ipak, neka ostane u granicama realnog...

Madison – Potpuno sam iskrena, verujte mi.

Aleksandar – I potpuno objektivna, naravno.

Madison – Sumnjate?

Aleksandar – Ne znam... Nešto mi govori da niste došli u Pariz samo da biste pisali tezu o jednom zaboravljenom piscu.

Pauza.

Madison – Tačno. Nisam vam rekla celu istinu.

Aleksandar – Niste bolesni. Nemate mačku. Pretpostavljam da niste ni studentkinja...

Madison – Istina je da sam Amerikanka i da sam došla u Francusku da vas upoznam.

Aleksandar – Živite prekoputa već nekoliko nedelja... Zašto sada?

Madison – Juče ujutru, kroz prozor, videla sam vas kako kačite onaj konopac za plafon. Zatim kako vadite pištolj.

Aleksandar – Nisam našao gde da ga zakačim.

Madison – Uplašila sam se za vas. Uplašila sam se da ćete nestati pre nego što budem imala priliku da vas upoznam. Pojurila sam kod vas... i improvizovala.

Aleksandar – Vrlo uspešno. Trebalo bi da se bavite pozorištem... Ali znate, u životu kao i u pozorištu, treba biti oprezan s onim što se krije iza zavese. Ponekad je to samo iluzija. Projekcija naših sopstvenih fantazija...

Madison – Taj konopac... nije bio namenjen za vešanje?

Aleksandar – A šta ako sam samo... hteo da okačim luster?

Madison – A pištolj?

On otvara fioku i izvlači oružje.

Aleksandar – Mogla bi biti igračka. Lažno oružje da impresionira provalnike... Ili jednostavno upaljač... (*Pritiska obarač i iz cevi izlazi plamen.*) Upaljač koji mi više ni za šta ne služi. Toliko se plašim smrti da sam prestao da pušim. Ali uvek držim paklu cigareta nadohvat ruke, da sebi dokažem da mogu da odolim iskušenju. Prestao sam i s alkoholom, čak i s kofeinom. To vam sve govori koliko pazim na svoje zdravlje...

Medison – Znači, niste imali stvarnu nameru da sebi oduzmete život?

Aleksandar – Nameru još ne. Možda želju. Iskreno, to je jedina želja koja mi je ostala. Želja da završim s tim. Ali za samoubistvo je potreban hrabrost... A ja je nemam. Ili još uvek nisam dovoljno očajan. I onda, kakav bi to imalo smisao? Sačekacu svoj red, kao i svi ostali...

Medison – Dakle, naš susret je samo plod nesporazuma?

Aleksandar – Teško mi je da poverujem da bi neko prešao Atlantik samo da intervjuiše pisca poput mene. A u slučajnosti ne verujem. Dakle, zašto ste ovde?

Medison – Reći ću vam, ali pre svega, hvala vam što ste mi ukazali čast da budem prva koja će pročitati ovaj rukopis.

Aleksandar – Zaista vam se dopao?

Medison – Remek-delo je. Ali daću vam jednu malu kritiku.

Aleksandar – Tu smo... I meni je bilo čudno što to još niste pomenuli... Slušam vas.

Medison – Završetak me nije u potpunosti ubedio...

Aleksandar – U pravu ste... Priča je nedovršena... Kao da joj nedostaje epilog...

Medison – Mogla bih vam pomoći da ga pronađete...

Aleksandar – Pišete i vi? Došli ste da mi predložite saradnju? Istina je, pomalo mi nedostaje inspiracije, ali da vas upozorim, još nisam došao do toga da mi treba pisac u senci da piše moje knjige umesto mene.

Medison – Ne, nisam zbog toga ovde...

Aleksandar – A ni priča o tezi nije istinita. Dakle, niste mi odigrali ovu predstavu samo da biste imali privilegiju književnog razgovora sa mnom...

Medison – Ne. Ne samo zbog toga...

Aleksandar – Onda zašto?

Medison – Mislim da je odgovor u rukopisu koji sam upravo pročitala. *Prozor preko puta...* Zašto taj naslov?

Aleksandar – *Prozor preko puta...* To je prozor stana u kojem sada živite. Tamo je nekada živela žena koju sam voleo.

Medison – I koja vas proganja otkad je otišla.

Aleksandar – Često sam sanjao da se vratila. Da će jednog dana otvoriti moja vrata, kao što ste vi učinili danas...

Medison – Zato ih uvek ostavljate otključana...

Aleksandar – Ponekad mi se činilo da vidim senku iza zavesa tog prozora. Kada ste se uselili, i kada bih noću video svetlost, zamišljao sam da je to ona...

Medison – A to sam bila samo ja.

Aleksandar – Pomalo ličite na nju... Zato sam, kada sam vas prvi put ugledao, ustuknuo. Na trenutak sam pomislio da je to ona. Sa dvadeset godina. A onda sam se setio da bi danas imala otprilike isto godina kao i ja...

Medison – Tačno, ličim na nju.

Aleksandar – Nemojte mi reći da ste njen duh.

Medison – Ne, sasvim sam stvarna.

Aleksandar – Ali postoji nešto drugo, zar ne?

Medison – Da.

Aleksandar – Zašto ste rekli da vam je njeno lice bilo poznato?

Pauza.

Medison – Ja sam njena unuka.

Tišina.

Aleksandar – Njena... unuka?

Medison – Kada je otišla u Avganistan, bila je trudna. Shvatila je to ubrzo nakon odlaska.

Aleksandar – Trudna... sa mnom?

Medison – Da.

Aleksandar – Zašto mi to nikada nije rekla?

Medison – Sami ste rekli. To je bilo drugo vreme. Nije htela da vam nametne dete. Mislila je da će moći da ga odgaji sama. I uspela je.

Aleksandar – Nikada ništa nisam znao o tome.

Medison – Ni ja, barem ne do nedavno...

Aleksandar – Kada ste to saznali?

Medison – Pre nekoliko godina. Kada sam napunila osamnaest, moja baka mi je ispričala tu priču. Vašu ljubavnu priču...

Aleksandar – Dakle, vi ste moja unuka.

Medison – Da. Ja sam vaša unuka. *(Pauza.)* Ne verujete mi?

Aleksandar – Verujem... Čudno je, ali posle svih laži koje ste mi ispričali, u ovo ne sumnjam ni najmanje.

Medison – Razumem da vam je teško to prihvatiti. Uzmite vremena. Ne dugujete mi ništa. Ako je to ono što želite, otići ću onako kako sam i došla, i više nikada nećete čuti za mene.

Aleksandar – Ostanite, molim vas.

Medison – Tu sam.

Pauza.

Aleksandar – Mogu da razumem da mi tada nije ništa rekla. Ali posle?

Medison – Već sam vam rekla. Nije želela da vam nametne očinstvo. A kasnije je izgubila svaki trag o vama.

Aleksandar – Nedugo nakon njenog odlaska, napustio sam ovaj stan. Nisam mogao više svakodnevno gledati taj prozor koji me podsećao na njen izostanak.

Medison – Poslala vam je pismo pre mnogo godina. Vratilo joj se s oznakom „ne stanuje više na ovoj adresi“.

Aleksandar – Vratio sam se ovde pre nekoliko godina. Da bih napisao ovu knjigu. Kao da sam želeo isterati duhove prošlosti.

Medison – Ali njen duh vas nikada nije napustio...

Aleksandar – Imao sam i druge žene, naravno. Ali čitavog života sam živio u sećanju na tu prvu ljubav. Nikada nisam voleo nikog drugog...

Medison – Nije znala da li ste se oženili. Da li ste zasnovali porodicu.

Aleksandar – Nisam.

Medison – Čula je za vas kada ste postali poznati pisac.

Aleksandar – I ja sam želeo da uspem u književnosti delom zbog nje. Da bi me lakše pronašla. Mogla je da me kontaktira tada.

Medison – Mislila je da biste pomislili da vam se vraća iz interesa, sada kada ste postali slavan pisac... To ju je plašilo...

Aleksandar – Dakle, imam ćerku...

Pauza.

Medison – Što se tiče moje bolesti, i tu sam vam delimično lagala. Moja majka je imala slabo srce. Umrula je ubrzo nakon mog rođenja, a da nikada nije saznala ko joj je otac.

Aleksandar – Žao mi je što to čujem.

Medison – Moja baka me je odgajila. Kada sam postala punoletna, želela je da znam ko mi je deda. Ali nije smogla hrabrosti da vas ponovo kontaktira.

Aleksandar – Zato ste vi odlučili da to učinite umesto nje. Došli ste u Pariz.

Medison – Nisam mogla da vam sve ovo napišem u pismu ili kažem preko telefona. Želela sam prvo da vas upoznam. Imali ste reputaciju samotnjaka. Da mi se niste dopali, ništa vam ne bih rekla. Samo bih se vratila u Njujork.

Aleksandar – Ali ja sam vas tako srdačno primio da ste odlučili da me „usvojite“...

Medison – I pre svega, pročitala sam ovaj rukopis. Razumela sam da nikada niste zaboravili tu ženu. Moju baku...

Aleksandar – Dobro ste uradili što ste došli... i što ste mi ispričali kraj ove priče.

Medison – Nije još sasvim gotova... (*Aleksandar oseća težinu njenih reči.*) Jeste li dobro?

On bira humor da sakrije emociju.

Aleksandar – Već sam bio depresivan zbog svojih godina, a sada mi još kažete da sam postao deda.

Medison – To vas ne raduje?

Aleksandar – Naravno da me raduje... Ali istovremeno saznajem da imam ćerku, i da je više nema.

Medison – Ali ja sam tu... Majku skoro da i nisam poznavala. Sada nalazim svog dedu.

Aleksandar uzima rukopis.

Aleksandar – Objaviću ovu knjigu. Posvetiću je ćerki koju nikada nisam upoznao. I unuci koja je jednog dana provalila kod mene bez upozorenja...

Medison – Vrata su bila otvorena...

Aleksandar – Ali još uvek moram pronaći pravi kraj za ovaj roman.

Medison – Rekla sam vam da vam mogu pomoći.

Aleksandar – Ne znam da li će moje srce izdržati još neko iznenađenje...

Medison – U stvari, postoji još nešto.

Aleksandar – Recite. Sad već mogu podneti sve...

Medison – Moja baka je živa.

Aleksandar – Gde sada živi?

Medison – U Njujorku.

Aleksandar – Onda je poljubite umesto mene...

Medison – Možete to učiniti sami.

Aleksandar – Hoćete da me vodite u Ameriku?

Medison – Moja baka je došla sa mnom. U stanu prekoputa.

Pauza. On je očigledno zatečen.

Aleksandar – Počinjem da se stvarno plašim...

Medison – I dalje je prelepa žena... i nikada vas nije zaboravila. Pročitala je sve vaše knjige...

Aleksandar – Ali nije želela da upozna život njihovog autora.

Medison – Rekli ste da to nije važno...

Aleksandar – Odsutna iz ovog romana, to je ona.

Medison – Da, ali još ga nije pročitala... Nije znala da li se još uvek sećate nje... Da li je još uvek volite...

Aleksandar – Još je volim... Ova knjiga je dokaz za to...

Gleda ka publici, u pravcu prozora prekoputa.

Medison – Dakle? Da joj kažem da dođe?

Aleksandar – Prešla je okean da me pronađe. Mogu bar da pređem hodnik da bih je sreo...

Aleksandar zagrlji Medison.

Medison – Ostavit ću vas da odete sami. Videćete. Gotovo ništa se nije promenilo iza prozora prekoputa. I vrata su i dalje otvorena...

On izlazi. Medison ostaje i gleda ka prozoru.

Mrak.

Kraj.

Jean-Pierre Martinez

Jean-Pierre Martinez je francuski dramaturg španskog porekla, čiji je nekonvencionalni put oblikovao njegov jedinstveni umetnički izraz. Njegova bogata akademska pozadina obuhvata diplome iz ekonomije i marketinga (Sciences Po), španske i engleske književnosti (Sorbonne), lingvistike i semiologije (École des Hautes Études en Sciences Sociales) i scenaristike (Conservatoire Européen d'Écriture Audiovisuelle).

Njegova raznovrsna karijera uključuje sviranje bubnjeva u rok bendovima, rad kao semiolog u reklamnoj industriji, pisanje televizijskih scenarija, predavanje francuskog jezika na univerzitetu u Teksasu, kao i vođenje scenarističkih radionica u Parizu. Danas se njegove drame izvode na svih pet kontinenata.

Kao veliki zagovornik nezavisnosti dramskih pisaca, Martinez je doneo hrabru odluku da sve svoje drame besplatno stavi na raspolaganje pozorišnim trupama putem svoje internet stranice. Njegova dela su prevedena na više od dvadeset jezika i stigla su do publike širom sveta, uključujući i one regije gde pozorište služi kao sredstvo društvene promene. Njegove drame sada se izučavaju u školama i na univerzitetima u Francuskoj i inostranstvu, dodatno učvršćujući njegov značaj.

Kroz 114 pozorišnih dela koja je do sada napisao, Jean-Pierre Martinez stvara jedinstven i upečatljiv univerzum. Vešto kombinujući žanrove, njegovo pisanje često porede sa delima kulturnih francuskih komediografa poput Fejdoa i Kurtelina, ali i sa apsurdom Jonaska. Iako ukorenjene u svakodnevnom životu, njegove drame često zalaze u nadrealno i fantastično, oživljene prirodnim i efektivnim dijalozima.

Martinezovo znanje iz oblasti naratologije i scenaristike ogleda se u njegovim promišljenim strukturiranim zapletima, prepunim neočekivanih obrta. Njegova dela često pružaju oštru društvenu kritiku, koristeći karikaturu i parodiju kako bi prikazala likove istovremeno potlačene društvenim normama i krive za njihovo održavanje. Ova dvoznačnost odražava satirični duh Molijera, spajajući britku kritiku sa dubokom humanošću.

Za Jean-Pierrea Martineza pozorište je više od zabave—ono je prostor za razmišljanje i delovanje. Kroz komediju on koristi moćan alat za odbranu univerzalnih vrednosti poput slobode, jednakosti i pravde. Ispod slojeva humora, njegove drame se bave ključnim društvenim pitanjima poput odbrane sekularizma, pretnji demokratiji, porasta populizma, ponovnog jačanja ekstremističkih ideologija i ekoloških izazova sa kojima se suočava čovečanstvo.

Korišćenjem humora i metateatralnosti, Martinez istražuje uloge glumaca, publike i samog pozorišta. Ovaj pristup dodaje dubinu njegovim delima, omogućavajući im da dopru do široke publike, a da pritom zadrže umetničku vrednost. Njegova posvećenost stvaranju promišljenih, ali zabavnih drama, potvrđuje neprolazni značaj pozorišta u savremenom društvu.

Ovaj tekst je zaštićen autorskim pravima. Krivično kršenje autorskih prava biće istraženo i može rezultirati maksimalnom kaznom do 3 godine zatvora i novčanom kaznom od 300.000 evra.

Sve drame Jean-Pierrea Martineza dostupne su za besplatno preuzimanje na njegovim veb stranicama. Međutim, za svako javno izvođenje, bilo da ga izvode profesionalne ili amaterske trupe, neophodna je autorizacija autora.

Da biste stupili u kontakt sa Jean-Pierreom Martinezom i zatražili dozvolu za izvođenje jednog od njegovih dela:

<https://comediatheque.net/>
<https://jeanpierremartinez.net/>

Avinjon – Januar 2025
© La Comédiathèque

Drama dostupna za besplatno preuzimanje